

CONVOCATÒRIA ORDINÀRIA

**Proves d'accés a Cicles Formatius de Grau
Superior 2004**

Part comuna

Llengua catalana

Per accedir a tots els cicles formatius de grau superior

Proves d'accés a CFGS. Part comuna. Llengua Catalana. Convocatòria ordinària. 2004.

Llegiu aquest text i contesteu les preguntes que el segueixen.

FANTASIES DEL TEDI.- Com que la nostra planeta és viure en la contradicció, un dels desitjos permanents i fondos, més o menys reconeguts, de l'home sedentari és fugir. Imagina que canvia de casa, de paisatge, de poble, de vall. Si viu a muntanya somia una casa de marina; si viu a la costa es deleix per un paisatge de camps i boscos, fèrtil i frondós. L'home sap, sobretot a partir de certes edats i situacions familiars, que difícilment aconseguirà aquest somni i que és fàcil que mori allà on viu. Però li és dolç figurar-se aquells paisatges que no pot albirar i en els quals pensa que estaria més a gust, tot i que, si és lúcid, també sap que la confirmació o la incomoditat es duen al cor i que el paisatge hi té poc a veure. Tot són fantasies que crea la rutina, el tedi.

[...] De vegades, com que, en el fons, no gosa canviar de casa i encara menys de família, l'home fa un pacte amb ell mateix i procura canviar el paisatge. En aquests casos, l'home, si viu en un lloc que ho permeti, sol tallar un arbre. És un fenomen que hem vist més d'un cop. Un dia, l'home, mentre dóna voltes a les seves il·lusions de canvi, es fixa en l'arbre com no s'hi havia fixat mai. L'arbre és allà, davant seu, potser de fa molts anys. És probable que l'arbre en tingui més que l'home i tot, d'anys. Ha anat creixent amb aquella lentitud imperceptible dels arbres, ha anat passant estacions, floracions i desfullaments, primaveres i tardors, canícules i gelades.

L'arbre és alt, ferm i l'home se'l mira. En aquell moment experimenta un sentiment nou, que potser fins i tot el sorprèn: sent que odia aquell arbre. En realitat està malalt de rutina, avorrit de la família, de la casa, de la feina, se sent atrapat en allò que, de fet, també li dóna estabilitat i fins moments de satisfacció i d'alegria. Però els dies li pesen com una llosa de marbre a l'esquena i somia que siguin diferents però no ho poden ser: l'entrellat de compromisos, d'obligacions i de convencions l'atenalla. I allà davant hi ha l'arbre, arrelat a terra de tants anys, tenaç en la seva vida vegetal. L'home pensa que sense aquell arbre el paisatge canviaria, que s'hi obriria més claror. Des d'aquest moment, l'arbre, si no troba algú que el defensi amb braó – per exemple, la dona de l'home- està condemnat.

La idea, que ha nascut petita com un gra de sorra, fugaç com una llambregada, arrela a la ment de l'home, a la terra ben conreada de la seva insatisfacció. Vol tallar l'arbre. Tallarà l'arbre perquè així alguna cosa canviarà en aquell paisatge. De vegades s'encén la llumeta del sentimentalisme i de la pietat. L'home sent llàstima de la muda fidelitat i de la companyia de l'arbre, de la seva vida estàtica i profunda. Però sol ser feblesa passatgera, ofegada de seguida per aquell desig poderós de canviar alguna cosa del que veu i d'on viu.

L'home passa un temps entretenint-se en la idea, cairejant-la, cada cop més decidit. Segons la fortalesa de la intenció que l'empeny o el grau de plaer que li doni divagar sobre l'acte que prepara es demorarà més o menys. Potser esperarà fins a l'estació propícia, fins a la tardor o l'hivern. Si no, ni aquesta atenció tindrà el vell company. Un cop madurada la idea ve un dia que l'home

agafa la serra i aterra l'arbre. Després, mentre va trossejant-ne les branques, s'atura un moment, s'eixuga la suor del front i mira la nova perspectiva que s'ha creat. Se'n sent satisfet. El paisatge ha canviat i a l'home li sembla que també ho ha fet una mica la vida que hi du.

Miquel Pairoli, *L'enigma*, Barcelona, 1999 (Text adaptat)

Preguntes

1.- Expliqueu l'expressió "*la nostra planeta és viure en la contradicció*" [1 p.]

2.- A quines fantasies es refereix l'autor de l'article quan diu "*Tot són fantasies que crea la rutina i el tedi*". [0'5 p.]

3.- Només una de les següents afirmacions apareix de forma explícita en el text; senyaleu-la. [0'5 p.]

- a) L'arbre condemna l'home a una realitat rutinària, de compromisos i obligacions.
- b) L'home no té pietat de l'arbre i en cap moment no dubta que l'ha de tallar.
- c) La vida de l'arbre dependrà de les ganes que l'home té de tallar-lo i del gust de pensar-hi.
- d) La idea de tallar l'arbre es presenta de cop, ben formada, inapel·lable i del tot madura.

4.- Doneu un sinònim o expressió sinònima dels mots subratllats d'aquestes frases, sense que se n'alteri el sentit. [1 p.]

...li és dolç figurar-se aquells paisatges que no pot albirar...

...si no troba algú que el defensi amb braó...

5.- Rellegiu aquest fragment i contesteu les preguntes que el segueixen.[1 p.]

L'home pensa que sense aquell arbre el paisatge canviaria, que s'hi obriria més claror. Des d'aquest moment, l'arbre, si no troba algú que el defensi amb braó [...] està condemnat

- a) Senyaleu el complement directe del verb *pensa*.
- b) Si el verb *pensa* és present d'indicatiu, *obriria* és _____ i *defensi* és _____

6.- En l'oració l'entrellat de compromisos [...] l'atenalla: [0'5 p.]

- a) Els elements subratllats són dos articles determinats.
- b) Els elements subratllats són un article determinat i un pronom feble, per aquest ordre.
- c) Els elements subratllats són un pronom feble i un article determinat, per aquest ordre.
- d) Els elements subratllats són dos pronoms febles.

7.- Escriviu la frase *desitjos permanents i fondos* en **singular** [0'5 p.]

8.- Extraieu del text [1 p.]

- quatre verbs en Present d'Indicatiu:
- dos en Condicional
- dos en Futur
- dos en Present de Subjuntiu

9.- Desenvolpeu en unes cent paraules sobre les coses positives i les coses negatives de la rutina en les nostres vides. [4 punts]